

13.1.2010

B7-0027/2010

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

Noslēdzot debates par augstā pārstāvja kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā paziņojumu,

saskaņā ar Reglamenta 110. panta 2. punktu

par situāciju Jemenā

Ryszard Antoni Legutko, Geoffrey Van Orden, Adam Bielan, Charles Tannock, Tomasz Piotr Poręba, Ryszard Czarnecki, Struan Stevenson, Konrad Szymański, Paweł Robert Kowal, Ashley Fox, Michał Tomasz Kamiński

ECR grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par situāciju Jemenā

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes 2009. gada 27. oktobra secinājumus par Jemenu,
  - ņemot vērā 2009. gada 27. oktobrī Eiropas Savienības vārdā pieņemto prezidentūras deklarāciju par drošības situācijas pasliktināšanos Jemenā,
  - ņemot vērā Eiropas Kopienas stratēģijas dokumentu par Jemenu laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam,
  - ņemot vērā paziņojumu, ar kuru delegācijas attiecībām ar Persijas līča valstīm, tostarp ar Jemenu, priekšsēdētāja pienākumu izpildītājs *Tobias Pflüger* nāca klajā pēc delegācijas prezidija vizītes 2009. gada 22.–25. februārī,
  - ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā Nigērijas terorists *Umar Farouk Abdulmutallab*, kurš 2009. gada 25. decembrī virs Detroitas mēģināja uzspridzināt lidmašīnu, tika apmācīts *al-Qa'ida* nometnē Jemenā;
- B. tā kā pastāvīga drošības pazemināšanās Jemenā sniedz teroristiem un nemiernieku grupējumiem, jo īpaši *al-Qa'ida*, drošu patvērumu, kur plānot, organizēt un atbalstīt turpmākās teroristu darbības;
- C. tā kā terorisms Jemenā ir bijis plaši izplatīts jau pirms 11. septembra, ko apstiprina *al-Qa'ida* organizētais 2000. gada 12. oktobra uzbrukums *USS Cole*, un tā kā kopš 2007. gada terorisms Jemenā ir pastiprinājies, jo notikuši vairāk nekā 30 uzbrukumi cauruļvadiem, naftas ieguves vietām, valdības ēkām, vēstniecībām (tostarp Itālijas un ASV vēstniecībai), kuģiem un tūristiem;
- D. tā kā drošības situāciju vēl vairāk ir pasliktinājis bruņots konflikts, kurā iesaistīti zaidi šītu sekotāji Jemenas ziemeļdaļā Saadā, un noticis šķeltnieku kustības vardarbības uzliesmojums valsts dienviddaļā;
- E. tā kā vietējās cīņas Saadas reģionā ieguva reģionālu raksturu, kad Saūda Arābijas militārie spēki bija spiesti atklāt uguni pret nemierniekiem uz Saūda Arābijas un Jemenas robežas un veica vismaz divus uzbrukumus nemiernieku pozīcijām;
- F. tā kā 2008. gada pārtikas krīze būtiski skāra Jemenas iedzīvotāju nabadzīgākos slāņus un globālā finanšu krīze, jo īpaši naftas ieņēmumu kritums, palielināja nenoturīgo spiedienu uz valsts finansēm, ko vēl vairāk pasliktināja novēloto ekonomisko un fiskālo reformu ierobežotā īstenošana;
- G. tā kā Jemenas naftas rezerves, kas veido 75 % no valsts ieņēmumiem, ir gandrīz izsīkušas un tā kā ekonomikas ilgtspējai pēc naftas ieguves ēras ir visai maz reālu iespēju;

- H. tā kā Jemenā pastāv vairākas citas nopietnas problēmas, tādas kā milzīgs ūdens trūkums, ko rada vairāki faktori, tostarp aizvien lielāks vietējais patēriņš, slikta ūdenssaimniecība, korupcija, resursu pārvaldības trūkums un nelietderīgi apūdeņošanas paņēmieni; tā kā saskaņā ar valdības aplēsēm 99 % no visām ūdens ieguves vietām ir nelicencētas;
- I. tā kā pārtikas un ūdens trūkuma izraisīto situāciju Jemenā vēl vairāk sarežģīt iedzīvotāju atkarība no kasta (*Catha edulis*), kultūras, kas nodrošina strauju peļņu, taču augšanai patērē daudz ūdens, un šo kultūru audzē tik lielā apjomā, ka Jemena ir kļuvusi par pārtikas importētāju valsti;
- J. tā kā Jemena ir nabadzīgākā arābu valsts, kurā gada ienākumi uz vienu iedzīvotāju nepārsniedz EUR 650,00, gandrīz puse iedzīvotāju pelna mazāk kā EUR 2,00 dienā, bezdarba līmenis ir 35 % un vienlaikus tajā ir viens no pasaulē augstākajiem iedzīvotāju pieauguma līmeņiem, kas papildus rada ekonomiskās, izglītības un sociālās problēmas;
- K. tā kā aizvien aktīvāka pirātu darbība Adenas līcī un pastāvīga migrācijas plūsma no Āfrikas raga ir papildu faktori, kas ietekmē valsts stabilitāti;
- L. tā kā 18 jūdzes platais Bābelmandeba šaurums starp Jemenu un Džibutiju ir stratēģiski nozīmīgs, pa kuru ik dienu tiek pārvadāti 3,3 miljoni barelu naftas (4 % no globālās produkcijas dienā);
- M. tā kā kopš 2004. gada Jemenas atbalstam ES ir piešķīrusi vairāk nekā 144 miljonus eiro, no kuriem lielākā daļa novirzīta ekonomikas izaugsmei, un ES ir īstenojusi divpusējās palīdzības programmas, lai atbalstītu Jemenas policiju un krasta apsardzi;
- N. tā kā pēc neveiksmīgā mēģinājuma uzspridzināt Detroitas lidmašīnu Lielbritānijas un ASV valdības ir būtiski palielinājušas militāro un humanitāro palīdzību Jemenai un ir apņēmušās kopīgi finansēt lojālu Jemenas pretterorisma policijas vienību un atbalstīt Jemenas krasta apsardzi;
- O. tā kā Jemenas izglītības sistēma joprojām ir vāji attīstīta, par ko liecina tas, ka analfabētisma līmenis valstī ir ap 50 % un sieviešu vidū — 70 %, kā arī trūkst kvalificētu skolotāju;
- P. tā kā Jemenas valdība valsts reformu programmā par prioritāti ir noteikusi pārvaldes reformas;
- Q. tā kā 2009. gada aprīlī plānotās parlamenta vēlēšanas tika atliktas, lai varas iestādes varētu īstenot vēlēšanu sistēmas būtiskākās reformas; tā kā līdz šim nav veikti konkrēti pasākumi šā mērķa īstenošanai;
- R. tā kā joprojām pastāv nopietnas bažas par situāciju Jemenā saistībā ar demokrātiju, cilvēktiesībām un tiesu iestāžu neatkarību, jo īpaši attiecībā uz lietu negodīgu iztiesāšanu valstī bēdīgi slavenajā Īpašo lietu krimināltiesā un spīdzināšanas izmantošanu; tā kā ir notikušas žurnālistu vajāšanas; tā kā sieviešu stāvoklis ir sevišķi smags, jo notiek piespiedu laulības un tiesību aktos noteikta nevienlīdzīga attieksme pret sievietēm un vīriešiem;

- S. tā kā seši Eiropas valstu pilsoņi — pieci vācieši un viens brits — kopš viņu nolaupīšanas 2009. gada jūnijā joprojām tiek turēti par ķīlniekiem, un citi trīs cilvēki no šīs ķīlnieku grupas tika atrasti miruši tūlīt pēc sagūstīšanas; tā kā atsevišķi vietējie cilšu līderi ir norādījuši, ka par nolaupīšanu atbildība jāuzņemas *al-Qa'ida* grupējumam,
1. pauž nopietnas bažas par *al-Qa'ida* ilgstošo klātbūtni Jemenā, teroristu saistību ar ES dalībvalstīm un Jemenas varas iestāžu nespēju efektīvi rīkoties un uzsver, ka šāda situācija var novest pie turpmākas valdības centrālā aparāta vājināšanās un reģiona destabilizācijas, kā tas vērojams Somālijā un Afganistānā, kā rezultātā *al-Qa'ida* vadītiem vai iedvesmotiem ekstrēmistiem tiks dota iespēja pārgrupēties, organizēties, veikt apmācību un no Jemenas teritorijas visā pasaulē izvērst džihāda teroristu darbības;
  2. aicina dalībvalstis īstenot centienus, lai palielinātu Jemenas spēju apkarot terorismu, jo īpaši saistībā ar jaunas, lojālas pretterorisma policijas vienības izveidi Jemenā;
  3. atgādina visām konfliktos iesaistītajām pusēm, ka tām ir pienākums ievērot cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības; aicina puses atļaut tiem civiliedzīvotājiem, kuri vēlas atstāt konflikta reģionu, doties uz drošām teritorijām, kā arī aicina sekmēt ANO un nevalstisko organizāciju piekļuvi apgabaliem, kuros apmetušās pārvietotās personas, un ļaut viņām nekavējoties saņemt neatliekamo medicīnisko un humāno palīdzību;
  4. vēlreiz apliecina atbalstu vienotai, stabilai un demokrātiskai Jemenai un līdz ar to aicina dalībvalstis palielināt Jemenas valdībai sniegto finansiālo un tehnisko palīdzību;
  5. aicina Jemenas varas iestādes īstenot novēlotās institucionālās, ekonomiskās un fiskālās reformas, lai centrālā un vietējā līmenī stiprinātu demokrātiski ievēlēto institūciju ietekmi un veikspēju, nostiprinātu valsts institūcijas, atbalstītu uzņēmējdarbības vidi, sekmētu Jemenas integrāciju globālajā un reģionālajā ekonomikā, paplašinātu sociālo dienestu pakalpojumus, veicinātu darba un izglītības iespējas, risinātu korupcijas, inflācijas un bezdarba problēmu un ierobežotu valdības subsīdijas;
  6. aicina Jemenas varas iestādes ieviest vajadzīgās reformas, lai uzlabotu cilvēktiesību situāciju valstī, jo īpaši nodrošinot plašsaziņas līdzekļu brīvību, tiesības uz taisnīgu tiesu, vienlīdzīgu attieksmi pret sievietēm un vīriešiem un piespiedu laulības atcelšanu; šajā ziņā atzinīgi vērtē neseno tiesību aktu, ar ko par minimālo laulību vecumu nosaka 17 gadus;
  7. uzsver, cik būtiski ir 2011. gadā rīkot vēlēšanas, un mudina visas politiskās partijas īstenot to pieņemtās vienošanās par pasākumiem, kas vajadzīgi, lai uzlabotu vēlēšanu sistēmu un padziļinātu demokrātiju, jo īpaši ņemot vērā ES vēlēšanu novērošanas misijas ieteikumus pēc 2006. gadā notikušajām demokrātiskajām prezidenta un vietējām vēlēšanām; aicina Komisiju un Padomi uzraudzīt konstitucionālā un vēlēšanu likuma reformu procesu, kura rezultātā ir atliktas parlamentārās vēlēšanas;
  8. atzinīgi vērtē varas iestāžu jau īstenotos korupcijas apkarošanas pasākumus, proti, to, ka ir izveidota Kontroles un revīzijas centrālā organizācija un Valsts Augstākā iestāde korupcijas apkarošanai;
  9. aicina Persijas līča valstis piedāvāt Jemenai dalību Persijas līča Sadarbības padomē, lai apmainītos ar informāciju par vajadzīgajām reformām, tostarp par progresu valdības

subsīdiju samazināšanā, korupcijas problēmas risināšanu un pasākumu ieviešanu, lai mazinātu draudus drošībai; šajā ziņā aicina Komisiju un Padomi mudināt Persijas līča Sadarbības padomi kļūt par starpnieku, kas Jemenas dažādos interešu pārstāvjus spētu sasaukt pie sarunu galda un sākt visaptverošu politisko dialogu;

10. mudina Jemenas varas iestādes aktīvi iesaistīties tādu starptautisko drošības stratēģiju kā operācija *Atalanta* un operācija *Allied Protector* īstenošanā;
11. aicina Komisiju un Padomi nodrošināt, ka starptautiskās sabiedrības piegādātais atbalsts, jo īpaši no Eiropas Savienības budžeta, tiek izmantots tādu projektu finansēšanai, kuri sniedz tiešu labumu pēc iespējas lielākam iedzīvotāju skaitam un kuru efektivitāti var novērtēt uz vietas;
12. aicina īstenot vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka starptautiskā finanšu palīdzība tiek pienācīgi kontrolēta un efektīvi pārvaldīta;
13. aicina Jemenas varas iestādes nostiprināt krasta apsardzes un robežapsardzes vienības un ieviest uzlabotas policistu apmācības un programmas, lai palielinātu brīvības atņemšanas dienestu profesionalitāti nolūkā uzlabot valsts drošību un spēju apkarot terorismu;
14. aicina Komisiju un Padomi īstenot speciālu Jemenas atbalsta programmu, kurā būtu iekļauta Jemenas civildienesta ierēdņu apmācība ārpus valsts (kā to dara Eiropas Savienības Integrētā tiesiskuma misija (*Eujust Lex*) Irākā) un nodrošināta instruktoru iekārtošana darbā svarīgākajās ministrijās (kā tas ar ES atbalstu notiek Bosnijā un Hercegovinā), turklāt programma jāīsteno tā, lai tā stiprinātu vai papildinātu citus starptautiskos centienus;
15. aicina Jemenas varas iestādes palielināt centienus, lai nodrošinātu tās teritorijā turēto sešu eiropiešu ķīlnieku atbrīvošanu;
16. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Jemenas valdībai un parlamentam un Persijas līča Sadarbības padomei.